

Handläggare
Karolina Landowska
Telefon: 08-508 35 509**Till**
Arbetsmarknadsnämnden
den 17 maj 2016**Ärende 4****Yttrande över remiss av motion (2015:87) om
demokratisäkra stöd till föreningar**
*Remiss från kommunstyrelsen***Arbetsmarknadsförvaltningens förslag till beslut**

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutar att skrivelsen besvaras med hänvisning till tjänsteutlåtande

Arjun Bakshi
arbetsmarknadsdirektörKarin Eriksson Bech
utvecklingschef**Sammanfattning**

En motion har inkommit till kommunstyrelsen från Johanna Sjö (M) om demokratisäkra stöd till föreningar. Motionen har remitterats till arbetsmarknadsnämnden för yttrande. I motionen framställs ett antal förslag på hur Stockholms stad kan arbeta för att stöd till föreningar inte ska ges till verksamheter som stödjer eller har samröre med våldsbejakande extremism. Utöver detta föreslås att befintlig telefonlinje för avhoppade extremister utvecklas för att även omfatta dem som trakasseras av våldsamma extremister.

Arbetsmarknadsförvaltningen framför i sitt yttrande att förvaltningen inte har i uppdrag att betala ut stöd till föreningar eller liknande verksamheter och därmed inte har ingående kunskap om stadens hantering av föreningsbidrag. Arbetsmarknadsförvaltningen har däremot tagit del av kommunstyrelsens riktlinjer till Stockholms stads trygghets- och säkerhetsprogram där stadens arbete mot våldsbejakande extremism presenteras. Förvaltningen bedömer att de frågeställningar som presenteras i motionen behandlas i de stadsövergripande riktlinjerna för stadens arbete med våldsbejakande extremism. Där klargörs att föreningar som uppmuntrar till våldsbejakande extremism ska fråntas all form av stöd om de har sådant. Där framgår också att drabbade av extremism ska få stöd och trygghet i likhet med andra brottsoffer.

Ärendets beredning

Detta ärende har beretts inom utvecklings- och utredningsstaben på arbetsmarknadsförvaltningen.

Bakgrund

Våldsbejakande extremism har de senaste åren blivit en allt mer aktuell fråga i samhället och även i Stockholms stad. Ett flertal motioner med förslag har inkommit till kommunstyrelsen som även arbetat fram en stadsövergripande strategi.

Stockholms stads arbete mot våldsbejakande extremism hör till Riktlinjer till Stockholms stads trygghets- och säkerhetsprogram. Dessa riktlinjer antogs av kommunstyrelsen i början av april 2016 efter en bred överenskommelse mellan Socialdemokraterna, Moderaterna, Miljöpartiet, Vänsterpartiet, Liberalerna, Centerpartiet och Feministiskt Initiativ. Syftet med riktlinjerna är att tydliggöra övergripande inriktning, ansvarsfördelning och uppgifter för stadens arbete mot våldsbejakande extremism.

Stockholms stads Trygghets- och säkerhetsprogram (KF 2013-04-29) är det styrdokument som ger en inriktning för stadens nämnder och bolagsstyrelser i allt arbete med trygghets- och säkerhetsfrågor. Till programmet hör även riktlinjer inom vissa prioriterade områden däribland våldsbejakande extremism. Riktlinjerna syftar till att tydliggöra stadens arbete mot våldsbejakande extremistiska rörelser.

Riktlinjerna har tagits fram av stadsledningskontoret med utgångspunkt från remisshanteringen av socialnämndens tidigare förslag till strategidokument och genom samråd med berörda aktörer inom och utanför stadens organisation. Riktlinjerna följer den nationella samordnarens övergripande avgränsning och definitioner av målgrupper och åtgärdsområden. Aktiviteter, metoder och samverkansformer ska efter kommunfullmäktiges beslut om riktlinjer preciseras i lokala handlingsplaner mot våldsbejakande extremism. Dessa planer ska utgå från lokala och verksamhetsspecifika förhållanden, följa en gemensam struktur och godkännas av kommunstyrelsen. Kommunstyrelsen ansvarar för att årligen följa upp riktlinjerna och stadens samlade arbete mot våldsbejakande extremism.

I riktlinjerna framgår det att rörelser som stödjer eller bejaktar politisk eller religiös våldsbejakande extremism ska veta att staden inte accepterar deras agerande. Staden ska genom de egna verksamheterna bidra till att upprätthålla rätten till demokratiska aktiviteter.

Stadens nämnder kan enligt riktlinjerna ge riktade bidrag till organisationer som arbetar med förebyggande åtgärder eller med individinsatser eller insatser till familjer som berörs eller som riskerar att beröras. Enligt riktlinjerna ska inga stöd i form av ekonomiska bidrag ges från staden till någon aktör som inte står bakom den demokratiska rättstatens principer, de mänskliga rättigheterna och jämställdhet mellan kvinnor och män. Föreningar som uppmuntrar till våldsbejakande extremism ska fräntas all typ av stöd i den mån de har sådant. Bidrag ska följas upp noggrant och utvärderas av den bidragsgivande nämnden. I samband med beslut om bidrag tydliggörs en plan för uppföljning.

I stadsdelsområden där det finns problem med olika sorters våldsbejakande extremism ska insatser identifieras i samverkan med polisen och stadens centrala samordnare. Behovet av insatser kan variera mellan olika delar av staden beroende på hur lägesbilden ser ut och vilka extremistiska grupper som finns lokalt. Analysen ska innefatta möjligheten att aktivt stödja anhöriga och civilsamhälle som vill motverka radikaliserings.

Kommunstyrelsen ska i samverkan med den nationella samordnaren och andra deltagande kommuner inrätta ett lokalt Kunskapshus i Stockholms stad i enlighet med den strategiska handlingsplan som den nationella samordnaren har redovisat. Kunskapshusets grundläggande uppdrag ska bland annat vara en ingång och möta behoven från anhöriga, avhoppare, invånare, praktiker och övriga aktörer och kanalisera det till lämpliga mottagare inom kommunen och andra samverkanspartners.

Enligt riktlinjerna ska drabbade av extremism få stöd och trygghet. I akuta situationer kan stöd ges till dem som drabbats av våldsbejakande extremism enligt samma principer som för andra brottsoffer. I denna grupp inkluderas anhöriga. Insatserna anpassas utifrån att olika former av våldsbejakande extremism tar sig olika uttryck.

I riktlinjerna uppges att arbetsmarknadsnämnden inom ramen för befintliga och upparbetade lokala samverkansformer ska arbeta aktivt med att stödja kvinnor och män att hitta vägar till studier och arbete för att reducera segregation som kan utgöra en grund för våldsbejakande extremism. Arbetsmarknadsnämnden ska även tillse att personal som kan komma i kontakt med medborgare som befinner sig i riskmiljöer har kunskap och utbildning om hur personalen hanterar sådana situationer.

Arbetsmarknadsnämnden har under hösten 2015 besvarat ett antal av de motioner som inkommit till kommunstyrelsen och remitterats till valda nämnder. Arbetsmarknadsförvaltningen har redovisat yttrande över remissen ”Strategi mot våldsbejakande extremism” (AMN 2015-0198-01.06) och remissvar på motion (2015:43) om ”att ta krafttag mot våldsbejakande extremism” (AMN 2015-0202-01.06) samt remissvar på motion (2015:46) om förebyggande arbete mot våldsbejakande extremism (AMN 2015-0264-01.06) under hösten 2015.

Ärendet

En motion har inkommit till kommunstyrelsen från Johanna Sjö (M) om demokratisäkra stöd till föreningar. Enligt motionen sker rekryteringen av våldsamma extremister genom bland annat sociala nätverk och föreningsverksamhet. I motionen framgår det att den rödgrönrosa majoriteten i Stockholms stad tidigare föreslagit att föreningar som arbetar förebyggande mot rekryteringen till våldsbejakande extremism ska beviljas ekonomiskt stöd. Enligt motionen saknas det ett resonemang om hur staden ska hantera föreningar som bjuder in och har bjudit in personer som har kopplingar till våldsbejakande extremism som exempelvis Daesh. Det anses extra angeläget att säkerställa att stockholmarnas resurser går till freds- och frihetsbevarande insatser.

Med bakgrund av detta framställs i motionen att föreningsbidragen i Stockholms stad bör demokratisäkras för samtliga föreningar oavsett inom vilket område de verkar. Vidare anser motionen att stöd till föreningar som har bjudit in personer med kopplingar till terrorism eller annan snarlik verksamhet bör dras in. Detta bör gälla både kontantbidrag men även möjligheten att låna eller hyra lokaler av staden.

I motionen framförs även att Stockholms stad behöver i samverkan med polisen och civilsamhället ha vägar att kanalisera människors oro och misstankar mot den typ av verksamhet eller personer som är på väg att bli allt mer extrema i sitt agerande.

I motionen föreslås kommunfullmäktige besluta att:

1. Dra in stöd till föreningar som har kopplingar till extremism, terrorism eller på annat sätt våldsbejakande synsätt.
2. Tillsammans med polisen och civilsamhället utveckla befintlig telefonlinje för avhoppade extremister till att även omfatta dem som trakasseras av våldsamma extremister.

Arbetsmarknadsförvaltningens yttrande

Arbetsmarknadsförvaltningen har tagit del av motionen och dess förslag. Arbetsmarknadsnämnden har inte i uppdrag att betala ut stöd till föreningar eller liknande verksamheter och har därmed inte ingående kunskap om hur stadens hantering av föreningsbidrag fungerar. Förvaltningen framhåller ändå att det är angeläget att föreningsbidrag inte går till verksamhet som uppmuntrar till våldsbejakande extremism. Förvaltningen anser dock att de förslag som presenteras i motionen ingår i de stadsövergripande riktlinjerna för Stockholms stads trygghetsprogram som antogs av kommunstyrelsen i april 2016, och där även arbetet mot våldsbejakande extremism ingår. I riktlinjerna presenteras dels att föreningsbidrag inte ska ges till verksamheter som har kopplingar till våldsbejakande extremism och dels att personer som drabbats av våldsbejakande extremism ska erbjudas insatser enligt samma principer som andra brottsoffer. Med hänvisning till detta anser förvaltningen att de frågeställningar som presenterats i motionen är besvarade.

Förvaltningen kommer framlades att vara delaktig i arbetet mot våldsbejakande extremism i enlighet med de uppdrag som kommunstyrelsen ålagt arbetsmarknadsnämnden genom riktlinjerna. Kommunstyrelsen framhåller i riktlinjerna för stadens arbete mot våldsbejakande extremism att ett Stockholm som håller samman minskar extremismens grogrund och är själva förutsättningen för ett stadsövergripande arbete. Det förebyggande arbetet kräver samverkan med civilsamhället men det kräver också samarbete mellan olika delar i staden samt relevanta myndigheter. Arbetsmarknadsförvaltningen anser att förvaltningen har en viktig roll i detta arbete dels genom att erbjuda stockholmarna möjlighet till utbildning för att stärka deras ställning på arbetsmarknaden och dels genom arbetsintegrerande insatser inom Jobbtorg Stockholm. Utbildning och sysselsättning är enligt förvaltningen viktiga delar i att skapa ett hållbart och sammanhållet Stockholm. Detta är i linje med de riktlinjer som antogs av kommunstyrelsen i april 2016 avseende stadens arbete mot våldsbejakande extremism.

Bilaga

1. Motion (2015:87) om demokratisäkra stöd till föreningar